

УНИВЕРСИТЕТ „ПРОФ. Д-Р АСЕН ЗЛАТАРОВ“
БУРГАС

ДО ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАУЧНОТО ЖУРИ,
ОПРЕДЕЛЕНО СЪС ЗАПОВЕД №УД 48 - ГР. БУРГАС, 08.03.2021
НА УНИВЕРСИТЕТ „ПРОФ. Д-Р АСЕН ЗЛАТАРОВ“ БУРГАС

СТАНОВИЩЕ

за дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен
„доктор”

в област на висшето образование „Социални, стопански и правни науки”
професионално направление 3.7. „Администрация и управление“,
научна специалност „Организация и управление на производството
(индустрията)“, шифър 05.02.21

към катедра „Индустриални технологии и мениджмънт“, Факултет
„Обществени науки“, Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас

тема **“Икономически риск при морски инциденти за
Българския черноморски туристически продукт ”**

с автор – докторант Яна Вангелова Вангелова

Изготвил становището: доц. д-р Златина Калудова Караджова

Университет „Проф. д-р Асен Златаров” - Бургас,

катедра „Маркетинг и туризъм”,

Факултет обществени науки

1. Общо описание на предоставените материали.

Със заповед №УД 48 - гр. Бургас, 08.03.2021 на Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас и решение на Факултетния съвет на Факултета по обществени науки, катедра „Индустриални технологии и мениджмънт“ съм назначена за член на научното жури по процедурата за защита на дисертационен труд на тема: „Икономически риск при морски инциденти за Българския черноморски туристически продукт” с автор: Яна Вангелова Вангелова. С решение на научното жури по процедурата съм определена да изготвя становище.

Предоставени са ми материали в съответствие с изискванията на нормативните документи. Всички документи по процедурата са редовни и отговарят на ЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени.

Материалите за защита на докторска дисертация, предоставени от Яна Вангелова Вангелова, а именно финализиран труд и представени и публикувани над изискуемия брой статии и доклади на национални и международни научно-практически конференции, са в съответствие с изискванията на нормативните документи, и показват готовност за защита.

2. Данни за дисертанта.

Яна Вангелова е родена на 01.01.1988г. в град Сливен. Завършила е бакалавърска степен в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ Бургас, специалност „Маркетинг“ и ОКС „Магистър“, специалност – „Международен бизнес“. Говори свободно английски и гръцки езици и има много добра компютърна грамотност.

Тя е била представител на Студентския съвет в Общо събрание на Национално представителство на студентските съвети, където единодушно е избрана за Председател на органа за защита правата и интересите на студентите, докторантите и специализантите в страната.

Като докторант тя провежда упражнения по дисциплината „Международни икономически отношения“ – II – семестър, 2 курс, бакалаври, редовно обучение, специалности: Маркетинг и Стопанско управление

В поведението си тя е толерантна и спазва етичните правила и норми на поведение.

3. Обща характеристика на дисертационния труд.

Представеният дисертационен труд се състои от 164 машинописни страници, от които въведение – 3,5 стр; Първа Глава – 50 стр.; Втора Глава – 28 стр.; Трета Глава – 56 стр.; Заключение – 2 стр.; Библиография – 5 стр.; Приложения – 10 стр. В библиографската справка са включени общо 102 литературни източника, от които 70 са на кирилица и 23 са западна литература. Ползвани са и 19 броя електронни източници. В изложението са разположени общо 13 таблици и 31 фигури.

В дисертационния труд се изследват последиците от възникването на морски инциденти в акваторията на Черно море и по-конкретно икономическия риск за Българския туризъм. Дисертационното изследване и съответните изводи са насочени към анализиране и предлагане на модел за отчитане на икономическия риск от възникване на инциденти за българския черноморски туристически продукт. В научния труд са представени факторите, обуславящи риска за българския черноморски туристически продукт при възникнали морски инциденти, система за разпознаване на риска, съставена е и стратегическа карта за отчитане на икономическия риск.

Проведено е изследване сред туристически организации, опериращи по северно и южно Черноморие относно влиянието на морските инциденти върху тяхната дейност и по-конкретно - върху степента на влиянието относно качеството на предоставяната туристическа услуга, както и колко от тях имат внедрена система за оценка и превенция на риска.

4. Актуалност на третираната проблематика и целесъобразност на поставените цели и задачи.

Актуалност и значимост – дисертацията е посветена на актуална проблематика, а именно възможностите за управление на риска. Тенденциите показват, че традиционната система за управление на риска в условията на нашата страна, следва да бъде преразгледана и усъвършенствана. И това е основният мотив за дисертационното изследване на проблема с приложението на иновационни подходи и инструменти на управление, тъй като българския черноморски туристически продукт е изправен пред значителни предизвикателства, произтичащи от евентуално настъпващи морски инциденти.

Научна новост – потърсена е научната новост в доказване на значимостта на иновативния и ефективен модел за отчитане на икономическия риск и предложената система от показатели за риск за българския морски туристически продукт.

За целта е предложена методика за изграждане и апликация на Системата за разпознаване на риска.

Обект на изследването е икономическият риск при инциденти за българския черноморски туристически продукт.

Предметът на изследването е проблематиката, свързана с влиянието на морските инциденти върху туристическия продукт и необходимостта от предварителни оценки на риска с цел предотвратяване и последващи адекватни реакции.

Конкретните изследователски задачи, с решаването на които докторантката доразвива научната теза, за да постигне поставената цел са:

❖ Проучени са литературни източници и са дефинирани термините „икономически риск”, „туристически продукт” и „морски инциденти”;

❖ Разгледани са характерните постулати относно методиката, методологията и показателите за риск;

❖ Представена е методика за оценяване на икономически риск по отношение само на черноморският туристически продукт в резултат на морски инциденти;

❖ Установено е и е разкрито наличие на причинно-следствена връзка между възможностите за превенция и намиране на най-подходящите реакции с цел да се ограничат морските инциденти (или последствия от тях) и необходимостта от предварителна оценка на риска и обща работа между страните в черноморския регион;

❖ Предложени са варианти за апробация на предложената методика, като така е сведена до вниманието на туристическия бизнес за последващо приложение.

Методологичната и теоретична основа на дисертационния труд са научните резултати от изследване на икономическите рискове, развитието на пазара на черноморски туристически продукт, както и инцидентите в Черно море.

5. Оценка на методиката на изследване.

Методиката на изследване съответства на поставените цели, като е отчетена сложността на решаваните задачи. В хода на своето изследване докторантката е постигнала оптимално съчетание на абстрактни и практико-приложни методи: наблюдение, анализ и синтез, анкетно проучване, сравнителен анализ, дескриптивни статистически методи.

Изследването в дисертационния труд в неговата практическа част се основава на подхода на диагностичния анализ, комплексността и системността. Това са важни подходи, спазени в цялостното структуриране и съдържание на труда. Аналитичният подход е характерен, както при проучване на литературните източници, така и в практическото изследване.

Основава се на подходящо избран инструментариум, в т. число методи като: метод на класическото анкетиране, посредством адекватни на темата на труда и поставената цел, въпросници и собствени наблюдения.

Емпиричното изследване в дисертацията води и до реални практически резултати. Представени са изводи от проведеното научно изследване и са дадени насоки за усъвършенстване и апробиране на системата за управление на риска.

Като източници на информация са използвани академични публикации на водещи специалисти в областта на икономически риск, туристически продукт и морските инциденти, множество статистически данни, световни източници, интернет сайтове на различни организации.

Оценявам положително изведеният от Яна Вангелова обзор на специализираната научна литература по третираната тематика и дадената нейна собствена гледна точка, допълваща разглежданите понятия във всичките им аспекти.

6. Заключение.

Като оценявам положително представения дисертационен труд, приносите на авторката, както и значението на постигнатите резултати определям постигнатото като напълно достатъчно за получаване на ОНС „доктор”, съгласно изискванията на ЗРАСРБ и съответните правилници.

На основание на всичко изброено до тук заявявам, че ще подкрепя кандидатурата на Яна Вангелова Вангелова и предлагам на членовете на уважаемото научно жури да гласуват „за” присъждане на образователната и научна степен „доктор” по научна специалност „Организация и управление на производството (индустрията)“, шифър 05.02.21.

гр. Бургас

30.03.2021

Суважение!

1. Подпис заличен
Чл.2 от ЗЗЛД
/доц. д-р Зл. Караджова/